

Zadání diplomové práce

Číslo práce: FA-DIP0056/2015
Ústav: Ústav navrhování
Studentka: **Bc. Tereza Valošková**
Studijní program: Architektura a urbanismus
Studijní obor: Architektura
Vedoucí práce: **Ing. arch. Jan Sochor**
Akademický rok: 2015/16

Název diplomové práce:

Společensko-kulturní centrum s radnicí v Kohoutovicích

Zadání diplomové práce:

Radnice městské části Brno – Kohoutovice dlouhodobě zvažuje vybudování nového společensko-kulturního centra, které v současnosti v lokalitě chybí. Zároveň by součástí stavby měly být prostory pro přemístění úřadu městské části, který je dnes poměrně nešťastně umístěn v hůře dostupné části Kohoutovic v nepříliš vhodné budově původní obecní školy, později mateřské školky. S těmito dvěma hlavními funkcemi by měl vzniknout rovněž dostatečně kvalitní veřejný prostor, který by dokázal funkčně nahradit chybějící centrální náměstí.

Cílem práce je definování vize pro fungování komunitních společenských a kulturních aktivit, volené samosprávy i běžných úředníků v těsném soužití, a to při využití aktuálních poznatků a trendů majících vliv na typologii objektu (ů). Hlavním vnějším faktorem ovlivňujícím návrh je jeho zasazení do lokality sídliště Kohoutovice, které má přes veškeré známé nedostatky panelových sídlišť také poměrně unikátní kvality, zejména díky poloze uprostřed lesů při krátké vzdálenosti od centra města.

V rámci stávající urbanistické struktury navrhnete v některé z vytipovaných lokalit objekt společensko-kulturního centra s radnicí městské části Brno - Kohoutovice. Při práci využijte veškerých podkladů a materiálů, které jste získali nebo sami zpracovali v průběhu předchozí práce v rámci modulu Res Publica.

Rozsah grafických prací:

- Analytická část posuzující stav a charakter území, problémy a příležitosti obdobných staveb v ČR i v Evropě. Budou zde zohledněny poznatky ze studijní cesty do Rakouska v rámci semináře Mezi městem a domem.
- Průvodní zpráva na formátu A4 (297 x 210 mm) na výšku. Rozsah zprávy bude 5 normostran.
- (60 úhozů na řádek, 30 řádků na stranu - tj. písmo Arial, velikost 12, řádkování odstavce 1.5, okraje 25 mm).
- Dokumentace vývoje návrhu, prezentace konceptu + skicák projektu
- Širší vztahy v měřítku 1:1000 – 1:5000, dokumentující vztah mezi stávající a navrženou urbanistickou strukturou.
- Situace v měřítku 1:500 – 1:1000, Půdorysy, řezy a pohledy v měřítku 1:200.
- Dvě perspektivní zobrazení exteriéru (např. formou zákresu do fotografie), co možná nejlépe zachycující charakter zvoleného řešení. Konkrétní stanoviště budou stanovena v průběhu práce.
- Dvě perspektivní zobrazení interiéru co možná nejlépe zachycující charakter zvoleného řešení.
- Technologická studie - tj. konstrukční schéma objektu a typický řez fasádou v měřítku 1:50 s detaily 1:10.
- Model v měřítku 1:200, který bude zpracován včetně nejbližšího okolí.

Seznam odborné literatury:

Neufert, E.: Navrhování staveb

Norberg-Schultz, Ch.: Genius loci

Valena, T.: Město a topografie

Gehl, J.: Život mezi budovami; Gehl, J.: Města pro lidi

Gehl, J.: Nové městské prostory

www.apruvodce.cz, související zákony, vyhlášky, normy a předpisy dle platné legislativy ČR

Termín zadání diplomové práce: 22. 2. 2016

Termín odevzdání diplomové práce: 16.5.2016

Diplomová práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a diplomová práce v elektronické podobě.

Bc. Tereza Valošková
Student(ka)

Ing. arch. Jan Sochor
Vedoucí práce

doc. Ing. arch. Antonín Novák
Vedoucí ústavu

V Brně, dne 22. 2. 2016

doc. Ing. arch. Jan Hrubý, CSc.

FA VUT BRNO

PRŮVODNÍ ZPRÁVA

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Tereza Valošková

16.5.2016

Průvodní zpráva k diplomovému projektu shrnující urbanistické, architektonické a technické řešení návrhu.

Zadáním diplomové práce byl návrh společensko kulturního sálu spolu s radnicí pro městskou část Brno Kohoutovice. Kohoutovice obklopené zelení se rozkládají západně od centra Brna a v minulosti prošli výraznou změnou struktury. Záměr výstavby sálu spolu s přesunem radnice vychází z reálných potřeb, které by měli být v dohledné době realizovány na základě architektonické soutěže.

Širší souvislosti - Kohoutovice

Městská část Brno-Kohoutovice se nachází západně od brněnského centra s kvalitní dopravní obsluhností. Původně jde o malou samostatnou obec, která byla za První republiky stejně jako mnoho dalších přilehlých obcí připojena k aglomeraci Brna. Několik málo ulic se zástavbou rodinných domů a kapličkou v centru se výrazným způsobem proměnila v 70. letech 20. století, kdy zde započala masivní výstavba panelových domů a byla zde vystavěna čtyřproudá silnice okolo původní drobné struktury - dnes Libušina třída. Nárůst obyvatelstva byl enormní ve velice krátkém čase a jako spousta dalších sídlištních struktur se s důsledky výstavby potýká dodnes.

Libušina třída tvoří hlavní dopravní osu, která je zároveň páteří hmotové struktury zástavby. Uvnitř pomyslného písmene U se nachází historické jádro městské části a zástavba převážně tvořená rodinnými domy. Opačná strana městské třídy je obklopena skupinami panelových domů. Vzhledem k dopravnímu napojení a trasám MHD se přirozené centra města soustřeďují v její blízkosti např. Obchodní středisko Lipsko, městský plavecký bazén, poliklinika s náměstím, obchodní domy Albert ad. V rámci předdiplomového projektu jsme posuzovali čtyři lokality, které jsme považovali za možné pro stavbu radnice s komunitním centrem. Tři z nich se nacházejí v blízkosti Libušiny třídy a jedna je v místě dnešní radnice, které bylo v minulosti centrem zástavby rodinných domů ale dnes je již zcela narušeno výstavbou ze 70. let a funkci centra už nesplňuje.

Urbanistické souvislosti

K návrhu jsem si vybrala lokalitu u obchodního střediska Lipsko, které se nachází při příjezdu do Kohoutovic. Lokalita je výhodná svou polohou vzhledem k centru Brna a

již dnes částečně splňuje funkci centra díky obchodnímu středisku Lipsko, které se rozkládá na obou stranách silnice, poště a dalším funkcím.

Parcela se nachází po pravé straně Libušiny třídy od příjezdu z Brna. Je svažité na jihovýchod, kde částečně nabízí výhledy. Jihozápadní stranu vymezuje terénní zlom k vyvýšené silnici o zhruba 3 - 4 m. Severozápadní strana je vymezena existujícím předprostorem obchodního střediska Lipsko, který je pod cestou spojen s předprostorem střediska na druhé straně cesty. Oba tyto prostory jsou v současné době využívány málo. Na parcele se nachází také parkoviště, které je obslouženo z Libušiny třídy na jihovýchodní straně pozemku. Směrem na severovýchod se parcela otevírá do zeleně a následně stoupá v lesní porost.

Urbanistické řešení

Budova je umístěna v jihozápadní části pozemku v přímém kontaktu s Libušinou třídou. Využívá tak různých terénních úrovní, stávajících veřejných prostorů a zároveň zachovává v co největší možné míře okolní zeleň, se kterou koncepce návrhu dále pracuje. Na první úrovni se prvním nadzemním podlažím napojuje na stávající veřejný prostor před obchodním střediskem Lipsko, který rozšiřuje a návrh dále počítá s jeho celkovou úpravou do podoby pobytové plochy s lavičkami. Na severovýchodní straně se budova vizuálně otevírá skrz prosklené foyer do volného prostoru zeleně, který by měl být upraven jako radniční park a poskytuje výhledy a příjemné ničím nerušené prostředí.

V úrovni druhé, tedy vyšší, se přímo napojuje na terén druhým nadzemním podlažím. Toto řešení umožňuje přímý vstup do budovy radnice z prostoru Libušiny třídy. V projektu bylo navrženo v této souvislosti snížení počtu jízdnic pruhů ze čtyř na dva v této části Libušiny třídy. Díky zrušení dvou jízdnic pruhů bylo umožněno rozšíření prostoru pro chodce a cyklisty, který vytváří důstojný předprostor před novou budovou radnice. Nově vzniklá plocha bude moci sloužit i ke konání menších exteriérových společenských akcí, které díky svému umístění neujdou žádnému občanovi. Vysázení aleje stromů a zřízení nadzemních přechodů celkově přispěje k vytvoření dojmu městské třídy.

Na jihovýchodní straně pozemku se budova dostává do kontaktu s terénem v úrovni třetí - podzemního parkování. Stávající parkování na pozemku je zahrnuto do polootevřených garáží, které slouží jak prostorům radnice a sálu, tak obyvatelům okolních panelových domů.

Architektonický koncept

Při tvorbě návrhu jsem vycházela z teoretického konceptu fungování radnice a společensko kulturního centra jako komunitního místa pro město a z možností a příležitostí pozemku, které přímo vybízí k propojení různých úrovní do jednoho celku.

Z teoretického hlediska jsem koncept budovy radnice postavila na třech hodnotách: otevřenosti, podpoře komunity a transparentnosti. Otevřenost chápu ve dvou rovinách: doslovně, tedy jako zpřístupnění budovy nejen v rámci otevírací doby radnice, a přeneseně, jako otevřenost jiným, než byrokratickým funkcím, a tedy i jiným lidem, než úředníkům. Radnice by měla také podporovat soudržnost i dynamiku místní komunity. Nemusí být jen formálním prostředím, kde lidé tráví co nejméně svého času, naopak může být prostorem, kde se lidé budou chtít pozdržet a setkávat. Hodnota transparentnosti je dle mého v politickém i společenském prostředí zásadní. Radnice může, a měla by, dát občanům nahlédnout do pracovního prostoru úředníků, stejně tak oni by neměli být odtrženi od dění ve městě. Vzájemný tok informací a vjemů může být přínosný pro obě strany.

Základní myšlenkou návrhu se stalo propojení výškových úrovní skrz otevřené foyer, které bude spojnicí vnějších prostranství, pobytovým místem a bude provozně i vizuálně propojovat jednotlivé funkce domu. Hmotově jsem vycházela z elementárního tvaru kvádra obsahující radnici, sál i komunitní prostory kterým prostupuje příčné foyer z úrovně silnice skrz dům a navazuje na foyer podélné, které je prosklené směrem k nově navrženému radničnímu parku. Tvar foyer reaguje na terén i funkční uspořádání elementárního celku a potřeby jednotlivých funkcí.

Dispoziční řešení

Dispozičně je dům jasně členěn na jednotlivé funkce propojené skrz vstupní pobytové foyer. Na úrovni Libušiny třídy se nachází hlavní vstup do druhého

nadzemního podlaží, odkud je také vstup do části radnice nebo na druhé straně do komunitních kluboven. Radnice se nachází v druhém a třetím podlaží propojené samostatným schodištěm. Ve třetím podlaží se prostory radnice napojují skrz foyer na prostory pro vedení města - starostu a místostarosty. Logické uspořádání kanceláří je doplněno o pobytové chodby, které nahrazují standartně řešené zasedací místnosti a jednací stoly uvnitř kanceláří.

Převýšené foyer v druhém nadzemním podlaží klesá v prostoru reprezentativního schodiště do prvního nadzemního podlaží. Foyer se zde rozšiřuje v podélném směru podél společenského sálu a kavárny, které se do něj otevírají a napojuje se z obou stran na exteriérový veřejný prostor. Zároveň sleduje klesání terénu, které schematicky kopíruje. Společenský sál nabízí několik variant využití díky možnosti sál rozdělit. Zázemí sálu a kavárny se nacházejí již v částečně podzemní části, umístěn za sálem u styku budovy s terénem.

Budova má navíc podzemní patro, které slouží napůl jako garážové stání a technické zázemí domu. Parkovací plochy pokračují i mimo budovu až k příjezdu z Libušiny třídy

Konstrukční řešení budovy

Po vzoru rakouských veřejných budov a komunitních center byla navržena dřevěné masivní stěny jako základní konstrukční princip. Vzhledem k místu výstavby - na z velké části železobetonovém sídlišti - bylo použití železobetonu a betonu všeobecně diskutabilní (přestože zvažované). Kohoutovice mají oproti jiným sídlištím navíc tu výhodu, že jsou prakticky obklopeni lesy a zelení a vztah k přírodě je zde velmi silný. Neméně významným hlediskem je vytvoření budovy jako příjemného prostředí pro pobyt, která bude lákat ke vstupu. Kromě vizuálního a pocitového hlediska jsou dřevostavby pozitivní rychlostí výstavby a snižování mokrých procesů, akumulací tepla a vytváření příjemného prostředí nebo snižováním ekologické stopy výstavby.

Stavba je založena na bílé vaně v prvním podzemním podlaží v kombinaci s milánskými opěrnými stěnami ve styku budovy a svahu u Libušiny třídy až do výšky druhého nadzemního podlaží. Celá stavba je ztužena železobetonovým jádrem

prostupujícím všemi podlažími. Nadzemní konstrukce jsou řešeny stěnovým systémem z masivních dřevěných panelů včetně stropů. Nad stropem v sálu je desetimetrový rozpon řešen za použití ocelových I nosníků.

Podélné foyer je řešeno konstrukčně samostatně. Dřevěné lepené sloupy jsou založené na betonových základech, popřípadě pilotách (dle zjištěného podloží) a jsou kombinovány s lepenými nosníky vynášející plochu zelené střechy nad foyer.

Materiálově stavba zůstává věrná konstrukčnímu řešení a dřevo se propisuje i do pohledových materiálů. Obložení fasády je z bíle lakované jedle s poměrně nevýraznou strukturou a laťováním. Vnitřní povrchy jsou z dřevěných obkladů. Okna jsou z hliníkovými rámy, otevíravá. Střechy jsou řešeny jako extenzivní zelené.

Technické řešení

Budova je vytápěna teplovodně. Místnosti kanceláří budou větrany přirozeně skrz otevíravé okna objektu. Nucené větrání bude použito u společenského sálu a foyer. Rekuperační jednotka se nachází v prvním podzemním podlaží spolu s dalším technickým zařízením.

Dešťová voda bude svedena do retenční nádrže umístěné mimo budovu a voda bude zpětně použita k zalévání extenzivní zelené střechy a na splachování.